

Titel: Relationell psykoterapi
– introduktion & idéhistoria

Med en presentation av den intersubjektiva systemteorin (IST)

Författare:
Tomas Wånge

Förlag: Books on Demand, 2019

Litteratur om relationell psykoterapi trängs inte på bokhandlarnas hyllor. Än mindre svenska författare som beskriver det relationella perspektivet. Sedan tidigare har två böcker utkommit inom den relationella psykoterapin: Relationella perspektiv på psykoterapi och Relationell psykoterapi. Båda dessa böcker skrivna av författaren Rolf Holmqvist. Tomas Wånge har nu tagit sig an uppgiften med en nyutkommen bok: Relationell psykoterapi – introduktion & idéhistoria. Wånge skriver i inledningen av boken att det relationella perspektivet inte nått ut i Sverige. Trots att många psykoterapeuter uppger sig arbeta på ett relationsinriktat sätt finns det en ”okunskap om att den relationella psykologin har en specifik historia och en egen unik teori och begreppsapparat” menar Wånge (s. 13). Han menar också att det relationella perspektivet på psykoterapi är relativt ungt med start i början under 80-talet. Faktorer inom spädbarnsforskning, anknytningsteorin och den feministiska rörelsen har bidragit till perspektivets utveckling. Det som är speciellt viktigt inom den relationella psykoterapin är att man beskriver sig som metodneutral samt att tonvikten är på det ömsesidiga samspelet mellan psykoterapeut och klient. Psykologiska fenomen ses och förstås utifrån ett socialt och relationellt sammanhang.

Boken tar avstamp i en fördjupad inblick i psykoanalysens utveckling för att sedan övergå till att ge en

ingående beskrivning av det relationella perspektivets framväxt och utveckling som en reaktion mot den psykoanalytiska teorin.

Boken är kronologiskt upplagd och uppdelad i elva delområden. Varje del har underrubriker som presenteras i början av varje delområde. Upplägget är pedagogiskt och underlättar för de läsare som söker ett avgränsat område att fördjupa sig i, trots författarens rekommendationer att boken bör läsas kronologiskt för att få en djupare kunskap om det relationella perspektivet.

Boken inleds med en beskrivning av psykoterapiens historia och framväxt från 1900-talets början fram till vår samtid. Därefter beskrivs det relationella perspektivets framväxt, strömningar, teori, begrepp samt kritik inom och utanför rörelsen. Ett delområde ägnas åt att presentera ett urval teoretiker och deras bidrag till det relationella perspektivets utveckling. Wånge ser dessa som betydelsefulla företrädare och det är tydligt att han speciellt valt ut dem för att han själv är mest förtrogen med dem. Några av dessa författare är Harry Stack Sullivan, Stephen A Mitchell, Jessica Benjamin och Lewis Aron. I bokens två sista delar ges en kort översikt av några affektregleringsteorier samt en introduktion till den intersubjektiva systemteorin som ligger nära den relationella psykologin.

Boken är välskriven och förvånansvärt lättläst med tanke på det omfattande innehållet. Det är uppfrisande att Wånge då och då lägger till egna kommentarer till texten. Han har tagit sig an uppgiften att sätta det relationella perspektivet på kartan med stor skicklighet. Jag hyser en förhoppning om att han med samma ambition tar sig an uppgiften att skriva en bok med ett kliniskt fokus – det praktiska arbetssättet, för att vidga och fördjupa det relationella perspektivet på psykoterapi och på så sätt skapa ett större utrymme på den psykoterapeutiska kartan. ○

ULRIKA MELANDER, socionom, leg. psykoterapeut, handledare och lärare i psykoterapi S:t Lukas i Stockholm